

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ tarafından, Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Cengiz ÇİÇEK
İstanbul Milletvekili

2020 yılında 7242 sayılı Kanun'la İnfaz Kanunu'nda yapılan değişikliklerle getirilen "iyi hâl" kriterleri, hukuki belirlilikten yoksun niteliğiyle Cezaevi İdare ve Gözlem Kurullarına mahkeme kararlarını fiilen etkisiz hale getirme yetkisi tanımıştır. Bu uygulama, özellikle siyasi mahpuslar bakımından özgürlük hakkının sistematik ihlali sonucunu doğurmaktadır.

Samsun S Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi'nde tutulan mahpus H. Hasan Durak'ın infaz süreci bu durumun somut örneğidir. Durak'ın infazı; önce Erzincan Ceza İnfaz Kurumu'nda 6 ay, Samsun'a nakli sonrası yeniden 6 ay ve ardından bir kez daha 3 ay ertelenmiştir. Böylece mahpus, infaz süresini tamamlamış olmasına rağmen toplam 15 aydır özgürlüğünden yoksun bırakılmaktadır.

Bu infaz erteleme kararlarına gerekçe olarak gösterilen "örgütten kopmadığı" ifadesi ise, somut ve nesnel bir dayanağı bulunmayan, tamamen öznel değerlendirmelere açık bir niteliktedir. Mahpuslara yöneltilen soruların, iyi hâl değerlendirmesini aşarak düşünce özgürlüğüne müdahale niteliği taşıdığına ve hapishanelerde ideolojik bir itaat testine dönüştürüldüğüne ilişkin ciddi şikâyetler bulunmaktadır.

Bu bağlamda;

1. H. Hasan Durak'ın infazının toplam 15 ay süreyle ertelenmesine ilişkin Cezaevi İdare ve Gözlem Kurulu kararları, Bakanlığınız tarafından hukuka uygunluk açısından incelenmiş midir?
2. İnfaz erteleme kararlarında gerekçe olarak kullanılan "örgütten kopmadığı" ifadesi hangi somut, nesnel ve denetlenebilir kriterlere dayanmaktadır?

3. Cezaevi İdare ve Gözlem Kurulu'nun mahkemece belirlenen infaz süresini fiilen uzatmasının, Anayasa'nın 9'uncu maddesi gereği yargı yetkisinin ihlali oluşturduğu değerlendirmesine Bakanlığınız katılmakta mıdır?
4. H. Hasan Durak'a yöneltilen soruların mahpusun düşünce özgürlüğünü ve politik görüşlerini hedef aldığı iddiaları araştırılmış mıdır? Bu tür soruların iyi hâl değerlendirmesi kapsamında sorulmasının hukuki dayanağı nedir?
5. H. Hasan Durak örneğinde olduğu gibi, infaz süresini tamamlamasına rağmen kurul kararlarıyla tahliyesi engellenen kaç hükümlü bulunmaktadır?
6. Cezaevi İdare ve Gözlem Kurulu kararlarının etkili yargısal denetime tabi olmaması, adil yargılanma hakkı ve etkili başvuru hakkı bakımından Bakanlığınızca sorun olarak görülmekte midir?
7. İyi hâl değerlendirmesi ve infaz erteleme uygulamalarının hukuki belirlilik, kişi özgürlüğü ve insan hakları standartları doğrultusunda yeniden düzenlenmesine ilişkin Bakanlığınızın bir çalışması bulunmakta mıdır?